

MALTA

**QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)**

**ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF**

Seduta tal-11 ta' Novembru, 2020

Appell Inferjuri Numru 3/2020 LM

Noel Apap (K.I. 526972M)
("l-appellant")

vs.

Direttur Ġenerali tas-Sigurtà Soċjali
("l-appellat")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-appellant **Noel Apap (K.I. 526972M)** mid-deċiżjoni mogħtija mill-Arbitru għas-Sigurtà Soċjali fl-20 ta' Jannar, 2020 (minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"), li permezz tagħha ddecieda li jiċhad l-appell tal-appellant mid-deċiżjoni mogħtija fil-21 ta' Ottubru, 2013 mill-appellat **id-Direttur Ġenerali tas-Sigurtà Soċjali** [minn issa 'l quddiem "id-

Direttur Ġenerali appellat”] għar-raġunijiet hemmhekk imfissra wara, li permezz tagħha l-appellant kien ġie ordnat jirrifondi lura f’ħlasijiet żejda li saru lilu mill-appellat d-Direttur Ġenerali fl-ammont ta’ ħdax-il elf, mija u sitta u sittin Euro u wieħed u disgħin ċenteżmu (€11,166.91).

Fatti

2. L-appellat irċieva informazzjoni mit-Tax Compliance Unit (TCU) dwar bejgħ u xiri ta’ proprjetà li kien sar mill-appellant, li l-appellat ma kienx infurmat dwaru. Jirriżulta li l-valur ta’ dawn il-proprjetajiet kien aktar mill-massimu konsentit, u in vista ta’ dawn it-transazzjonijiet fil-proprjetà, l-appellant ma kellux jedd jirċievi l-Għajjnuna Soċjali li kienet qiegħda titħallas lilu. Permezz ta’ ittra mibgħuta lill-appellant fil-21 ta’ Ottubru, 2013, dan ġie infurmat li l-ammont ta’ €15,387.78 li huwa tħallas f’Għajjnuna Soċjali bejn it-28 ta’ April, 2007 u l-4 ta’ Ottubru, 2013, ma kienx dovut lilu, u għalhekk dan il-ħlas żejjed kien ser jitnaqqas mid-dħul tiegħu bir-rata ta’ 15% mill-Għajjnuna Soċjali jew mill-benefiċċji oħra li kien jirċievi l-appellant. Wieħed mill-ilmenti tal-appellant kien li in segwitu għal din l-ittra, u kuntrarjament għal dak li ntqal lilu fiha, il-benefiċċji soċjali li huwa kien jirċievi waqfu għalkollox.

Mertu

3. L-appellant appella mid-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellat permezz ta’ appell imressaq minnu quddiem l-Arbitru, fejn ilmenta minħabba l-fatt li

wara l-ittra tal-21 ta' Ottubru, 2013, l-Għajnuna Soċjali li huwa kien jirċievi waqfet għalkollox. L-appellant spjega li huwa missier ta' erbat itfal, u huwa separat *de facto*, u kien biegh appartament ġewwa San Pawl il-Baħar u birrikavat xtara appartament fil-Ħamrun. Qal li huwa kien wiret sehem minn garaxx li kien ta' missieru, u kull darba li garrab tibdil fiċ-ċirkostanzi personali tiegħu, huwa dejjem informa b'dan lid-Dipartiment tas-Sigurtà. Min-naħa tiegħu d-Direttur Ġenerali appellat qal li huwa sar jaf b'dan ix-xiri u l-bejgħ ta' proprjetà min-naħa tal-appellant permezz ta' informazzjoni li waslet għandu mit-Tax Compliance Unit, fejn ġie stabbilit li l-valur tal-proprjetajiet innegozjati mill-appellant kien ogħla mill-massimu konsentit sabiex l-appellant ikun jista' jibqa' jirċievi flas tal-Għajnuna Soċjali. Kien għalhekk li ġie deċiż li l-Għajnuna Soċjali li kien jirċievi l-appellant kellha titwaqqaf, u l-flas żejjed li sar favur l-appellant kellu jingabar lura mid-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali. Ġie spjegat ukoll li l-*file* originali tal-appellant miżmum fid-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali ma setax jinstab, u kien għalhekk li l-appellant irreveđa l-pożizzjoni originali tiegħu u talab li jingabru biss il-benefiċċji mħallsa lill-appellant fuq medda ta' sentejn, *ai termini* tal-artikolu 102 tal-Kap. 318, u l-ammont żejjed imħallas lill-appellant fuq sentejn kien jammonta għal €11,166.91. L-appellant spjega wkoll li bejn it-28 ta' April, 2007 u l-11 ta' Novembru, 2011, l-appellant kien jieħu biss pensjoni tal-invalidità, li tammonta għal €18.28 fil-ġimgħa.

Id-Deciżjoni Appellata

4. Permezz tad-deċiżjoni mogħtija fl-20 ta' Jannar, 2020, l-Arbitru ċaħad l-appell imressaq mill-appellant, mid-deċiżjoni meħuda mid-Direttur Ġenerali appellat, u dan wara li għamel is-segwenți konsiderazzjonijiet:

“Illi l-appellant kien benefiċjarju tal-għajjnuna soċjali.

Illi permezz ta’ deċiżjoni datata 21.10.13 l-appellant gie nformat illi kellu jirrifondi l-ammont ta’ Euro 15,387.28 f’għajjnuna soċjali mħallsa lilu għall-perijodu 28.4.07 sa 4.10.13 peress illi l-appellant kellu riżorsi mhux dikjarati.

Illi d-DSS fir-risposta tiegħu qal illi l-appellant kellu u xtara proprjetà liema fatti nġiebu biss a konjizzjoni tad-Dipartiment meta rċieva l-profil tat-taxxa tiegħu mat-TCU.

Id-DSS ipprezenta prospett tax-xiri u tal-bejgħ tal-proprjetajiet in kwistjoni u l-workings tad-Dipartiment.

Ikkunsidra:

Illi qabel ma jidhol fil-mertu ta’ dan il-każ, l-Arbitru sejjer jittratta t-talba li saret min-naħa tal-appellant sabiex jiġu sfilzati d-dokumenti li ġew ipprezentati mid-DSS fis-seduta tal-21 ta’ Jannar 2019 li essenzjalment huma d-dokumenti tat-TCU dwar l-appellant u dana għaliex skont l-appellant dawn id-dokumenti kellhom jiġu pprezentati fil-bidu u mhux fi tmiem il-proċeduri u dana għaliex id-dokumenti huma ta’ preġudizzju għall-appellant u mhux ikkonfermati minn l-ebda xhud tat-TCU;

L-Arbitru jinnota s-segwenti:

- 1. Illi meta dawn l-atti ġew ipprezentati d-DSS qatt ma kien iddikjara li m’għandux provi oħra x’jipproduċi f’dan l-appell;*
- 2. Illi l-verbal tas-seduta preċedenti testwalment jgħid illi, “Il-partijiet jitolbu l-aħħar differiment sabiex jinġiebu l-provi kollha sabiex dakinhar l-appell imur għas-sentenza”;*
- 3. Illi jekk l-appellant ħass li kien se jiġi preġudikat peress illi dawn l-atti ġew ipprezentati in extremis, huwa dejjem seta’ jitlob differiment sabiex ikun jista’ janalizza l-istess, ħaġa li effettivament ma saritx;*
- 4. Illi dwar il-fatt jekk dawn id-dokumenti kellhomx jiġu kkonfermati o meno, din mhix ħaġa li tolqot il-validità tal-prezentazzjoni tal-istess.*

Għaldaqstant it-talba li għamel l-appellant għall-isfilz tad-dokumenti li ġew ipprezentati fis-seduta tal-21 ta’ Jannar 2019 li jikkoncernaw it-TCU qed tiġi miċhuda.

Illi għalhekk issa l-Arbitru se jgħaddi sabiex jikkonsidra l-mertu ta’ dana l-appell.

Ikkunsidra

Illi l-appellant, fl-appell tiegħu, fl-ewwel lok talab sabiex jingħata kopja tal-file tal-appellant li kellu d-DSS u dana peress illi huwa eċċepixxa illi huwa dejjem ottempera ruħu mal-obbligi tiegħu in konnessjoni mal-informazzjoni li huwa kellu jagħti lid-DSS.

Jirrizulta illi fil-mori tal-proċeduri l-appellant ingħata aċċess għal dak li kellu fil-pussess tiegħu d-DSS fir-rigward tal-appellant. Madanakollu jirrizulta wkoll illi l-file proprju tal-appellant intilef u għaldaqstant ma setax jiġi aċċertat mill-istess DSS li effettivament l-appellant ma kienx informa lill-istess DSS dwar it-transazzjonijiet li huwa kien għamel u li seħħew tul iż-żmien.

*Għalhekk fid-dawl ta' dan id-DSS iddikjara li kien lest li japplika l-artikolu 102 tal-Kap. 318 u jitlob biss l-aħħar sentejn tal-allegat ħlas indebitu li sar liema somma tammonta għal **€11,166.91**;*

Illi dan kollu ġie dettat f'email li ntbagħat minn Joseph Chircop lill-Avukat tal-appellant liema email ġie pprezentat fl-atti ta' dan l-appell. Chircop jispjega illi bejn it-28.04.07 sa 11.11.11 l-appellant kien jirċievi l-pensjoni tal-invalidità u għalhekk irrata tal-assistenza soċjali li kien qed jibbenefika minnu f'dan il-perijodu kien wieħed baxx ossia ta' €18.28 fil-ġimgħa, u huwa proprju għalhekk illi l-ammont mitlub ma ġiex ridott b'mod sostanzjali meta ġie applikat l-artikolu 102 tal-Kap. 318 fejn id-DSS qed jitlob ħlas lura tal-aħħar sentejn biss.

Illi l-appellant fl-appell tiegħu ilmenta ukoll illi huwa kien diġà ħallas lura l-ammont ta' ftit inqas minn €10,000 lid-DSS.

Illi fl-istess email Chircop ikkjarifika illi veru li l-appellant kellu kwestjoni ta' overpayment ieħor però dan kellu x'jaqsam biss mal-Pensjoni tal-Invalidità li beda jingħata f'Jannar 2009 u dana b'lura minn April 2007 sas-sena 2011.

Ikkunsidra:

Illi l-appellant xehed u qal illi huwa xtara l-appartement ġewwa l-Ħamrun bil-flus li huwa kien irċieva mill-bejgħ ta' appartement ieħor ġewwa San Pawl il-Baħar. Hu wiret is-sehem ta' garaxx minn missieru u dan kien bieġħu però ma jiftakarx x'kien sehem mir-rikavat ta' dan il-bejgħ. Kien hemm garaxx ieħor li però wirtu ħuh. Huwa qal illi dejjem informa lid-DSS dwar it-tibdil fiċ-ċirkostanzi tiegħu.

Ikkunsidra:

Illi l-Arbitru ħa konjizzjoni tal-irċevuti li ġew ipprezentati mill-appellant li kienu jammontaw għal €31,704.87 fejn id-DSS permezz ta' ittra ddatata 3.8.18 iddikjara li

kien aċċetta €29,709.70 minnhom. L-Arbitru jaqbel mal-assessment tad-DSS f'dan ir-rigward.

Ikkunsidra:

Illi jirrizulta illi l-appellant, ossia minn meta beda jingħata l-benefiċċju mertu ta' dana l-appell, kien involut f'numru ta' transazzjonijiet li effettivament huma s-segwenti:

No.

1. 16.1.07 – Bejgħ (Terran 28, Ċirkolu Massimo, Ħamrun) - €5,082
2. 3.10.07 – Bejgħ ta' appartament (Flt 29, Triq il-Ġifen, San Pawl il-Baħar - €78,034
3. 15.10.07 – Bejgħ ta' appartament (Flat 6), Triq il-Ġifen, Buġibba - €58,234;
4. 11.12.08 – Bejgħ ta' arja (Flat 5 and 6), Triq il-Ġifen, Buġibba - €13,976;
5. 7.10.11 – Xiri ta' appartament il-Ħamrun - €95,625
6. 13.10.11 – Bejgħ ta' garaxx - €2,184
7. 13.10.11 – Bejgħ ta' garaxx - €3,500

No. 1 + No. 2 + No. 3 = **€155,326** - No. 4 = **€59,701** + No. 5 + No. 6 = **€65,385**

*Peress illi jirrizulta illi l-kapital tal-appellant eċċeda tul il-perijodu mitlub ossia kemm fiż-żmien li kien miżżewweġ ossia mit-28.4.07 sas-7.7.11 u kemm wara din id-data sal-4.10.13 (u dana anke jekk wieħed jieħu in konsiderazzjoni l-ispejjeż li huwa effettivament għamel), id-deċiżjoni tad-DSS hija waħda ġustifikata, b'dan illi peress illi ma setax jiġi stabbilit jekk verament l-appellant informa o meno lid-DSS dwar it-transazzjonijiet li huwa għamel, l-Arbitru sejjer japplika l-artikolu 102 tal-Kap. 318 u jordna li l-appellant iħallas lura l-ħlas żejjed li sar lila għall-perijodu 4.10.11 sal-4.10.13 ossia **€11,166.91**.*

*Fid-dawl ta' dan l-Arbitru jilqa' l-appell in parte u jordna lill-appellant iħallas lura lid-DSS l-ammont ta' **€11,166.91** għall-perijodu 4.10.11 sa 4.10.13.*

L-Appell

5. L-appellant appella mid-deċiżjoni tal-Arbitru permezz ta' appell ipprezentat fil-11 ta' Frar, 2020, fejn talab lil din il-Qorti sabiex,

“1. Tħassar u tirrevoka dik il-parti tas-sentenza li kkundannat lill-appellant iħallas l-ammont ta' €11,166.91 u tiddikjara li l-appellant ma jrid iħallas xejn lura minħabba dak hawn fuq premiss; u

2. *Fin-nuqqas illi dina l-Onorabbli Qorti tħassar u tirrevoka l-imsemmija sentenza f'dik il-parti fejn ġie ordnat il-ħlas, tikkonferma dik il-parti tas-sentenza fejn intalab illi l-appellant bl-applikazzjoni tal-artikolu 102 tal-Kap. 318 iħallas l-ammont imnaqqas ta' €11,166.91 minflok l-ammont ta' €15,387.28."*

6. L-appellant jgħid li ħass ruħu aggravat bid-deċiżjoni tal-Arbitru għaliex huwa dejjem ottempera ruħu mal-obbligi tiegħu u ta l-informazzjoni kollha li huwa kien obligat jagħti lid-Direttur Ġenerali appellat. L-appellant qal li kien l-Arbitru stess li kkonferma, fil-konsiderazzjonijiet tiegħu, li l-*file* tal-appellant kien intilef, u għalhekk ma setax jiġi aċċertat jekk l-appellant kienx informa lill-appellat bit-transazzjonijiet li huwa kien għamel. L-appellant qal li għalhekk l-Arbitru żbalja meta ddecieda li ladarba ma setax jiġi stabbilit jekk l-appellant kienx informa lill-Arbitru dwar it-transazzjonijiet li għamel, kien qiegħed jiġi deciz li l-appellant kellu jħallas lura l-ħlasijiet żejda li huwa kien irċieva għall-perijodu bejn 4.10.11 u l-4.10.13, li jammontaw għal €11,166.91. L-appellant qal li ladarba kien hemm dubju dwar jekk huwa kienx informa lill-appellat bit-tibdil fiċ-ċirkostanzi tiegħu, dan id-dubju kellu jimmilita favur tiegħu, u għalhekk huwa ma kellux jiġi ordnat iħallas lura l-ħlasijiet żejda li saru lilu.

Ir-risposta tal-appell

7. Fir-risposta tal-appell tiegħu, id-Direttur Ġenerali tas-Sigurtà Soċjali wieġeb li l-appell interpost mill-appellant huwa infondat fil-fatt u fid-dritt għaliex id-deċiżjoni meħuda minnu ttieħdet skont il-liġi, partikolarment skont id-dispożizzjonijiet tal-Kap. 318, wara li saret evalwazzjoni tal-provi kollha pertinenti għall-każ skont ir-rekwiżiti tal-ġustizzja u l-ekwiżità. L-appellat spjega

li l-appellant beda jirċievi l-Għajnuna Soċjali b'effett mit-28 ta' April, 2007, u minn investigazzjoni li saret mill-appellat fl-2013 gie stabbilit li l-appellant kien involut f'diversi transazzjonijiet ta' xiri u bejgħ ta' proprjetà bejn is-sena 2002 u 2011, liema transazzjonijiet jistgħu jiġu kkonfermati permezz tar-rapport tat-*Tax Compliance Unit*. L-appellat zied jgħid li huwa ma kienx jaf b'dawn it-transazzjonijiet għaliex l-appellant ma kienx infurmah bihom, kif kellu obbligu li jagħmel. Wara din l-investigazzjoni, l-appellat kien informa lill-appellant li huwa kien tħallas żejjed l-ammont ta' €15,387.28, minħabba riżorsi mhux iddikjarati. L-appellat kompli jgħid li l-appellant appella minn din id-deċiżjoni quddiem l-Arbitru permezz ta' appell tat-12 ta' Novembru, 2013, fejn sostna li huwa għandu jingħata aċċess għall-*file* tad-Dipartiment, u l-benefiċċju tiegħu twaqqaf mingħajr preavviż, bi preġudizzju għall-familja tiegħu. L-appellat qal li l-appellant fl-aggravju tiegħu jsostni li l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-provi, imma din il-Qorti ta' reviżjoni m'għandhiex tidhol fil-valutazzjoni tal-provi kapriċċożament jew għal raġunijiet superfluwi, partikolarment għaliex l-appellant ma pprovdix raġunijiet validi għalfejn din il-Qorti għandha tagħmel rivalutazzjoni tal-provi. L-appellat qal li l-appellant ma jgħidx għal liema raġunijiet gravi għandu jiġi stabbilit li l-Ewwel Qorti eżerċitat id-diskrezzjoni mogħtija lilha b'mod erronju. L-appellat qal li fil-fehma tiegħu l-Arbitru wasal għal konkluzjoni korretta, wara li ħa konjizzjoni tal-provi u tas-sottomissjonijiet li saru, partikolarment ir-rapport tat-*Tax Compliance Unit*, ix-xogħol li sar mid-Direttur Ġenerali appellat, l-*email* mibgħuta minn Joseph Chircop lill-avukat difensur tal-appellant, u l-prospett bl-irċevuti tal-appellant. L-appellat qal li l-appellant qatt ma kkontesta l-fatt li huwa kien involut f'negozju ta' bejgħ u xiri ta' proprjetà, u li mill-bejgħ u x-xiri tal-proprjetajiet kollha li kien involut fihom

L-appellant, kien baqagħlu bilanċ ta' €127,515 fuq il-perijodu bejn l-2002 u l-2011. L-appellat qal li f'dan il-każ għandu jkun hemm l-applikazzjoni tal-artikolu 30 tal-Kap. 318 li jstipula li sabiex persuna tkun eliġibbli għall-Għajjnuna Soċjali, irid isir it-test tal-mezzi, b'tali mod li f'każ li l-assi tal-persuna jeċċedu s-somma ta' €23,300 jekk persuna tkun mizzewġa, u s-somma ta' €14,000 jekk persuna tkun waħedha, din m'għandhiex tircievi l-ħlas tal-Għajjnuna Soċjali. Żied jgħid li f'dan il-każ l-appellant la kkontesta r-rapport tat-*Tax Compliance Unit* u lanqas il-*workings* tad-Direttur Ġenerali appellat. Sabiex ikompli jipprova l-każ tiegħu, l-appellant ipprezenta sensiela ta' rċevuti bħala prova ta' flejjes minfuqa minnu. Minn dawn l-irċevuti jirrizulta li l-appellant nefaq l-ammont ta' €29,709.70 mill-bilanċ globali ta' €127,515, sabiex b'hekk dan kien baaqgħlu bilanċ ta' €87,805.30. L-appellat kompli jgħid li dan l-ammont jeċċedi l-iskala stabbilita mil-liġi, kemm fiż-żmien meta l-appellant kien mizzewweġ, kif ukoll fiż-żmien li huwa ssepara minn ma' martu. Żied jgħid li mill-aggravju tal-appellant, lanqas ma jirrizulta li dan qiegħed jikkontesta l-punt li ddecieda dwaru l-Arbitru, jigifieri l-fatt li huwa eċċeda l-iskala, u minflok ibbaża l-appell tiegħu fuq il-punt dwar jekk huwa kienx informa lid-Direttur Ġenerali appellat bil-bejgħ u x-xiri tal-proprjetà, wara li gie stabbilit li l-*file* tad-Dipartiment kien intilef. L-appellant qal li huwa dejjem informa lid-Direttur Ġenerali appellat bit-transazzjonijiet inkwistjoni, u fix-xhieda tiegħu allega li qabel kien isarraff iċ-ċekkijiet li kienu jintbagħtu lilu, huwa dejjem kien jistaqsi jekk dawn setgħux jissarrfu. L-appellat qal li l-appellant ried jagħti l-impresjoni li ladarba huwa qatt ma twaqqaf milli jsarraff dawn iċ-ċekkijiet, mela allura kollox kien sew u dawn setgħu jissarrfu. L-appellat kompli jgħid li mid-dokumenti pprezentati minnu tirrizulta minuta ta' ċerta Marisa Stivala, li

qalet li l-*assessment* fir-rigward tal-appellant kellu jsir abbaži tal-informazzjoni pprovduta mit-Tax Compliance Unit, u dan peress li l-appellant naqas milli jipprovdni l-informazzjoni meħtieġa lid-Dipartiment. L-appellat żied jispjega li wara li ġie stabbilit li l-*file* tal-appellant ma setax jinstab, kien hemm komunikazzjoni mal-avukat tal-appellant fis-sens li l-appellat kien qiegħed jirrevedi d-deċiżjoni tiegħu u jikkalkula l-*overpayment* daqslikieku l-appellant kien infurmah bit-transazzjonijiet imsemmija *ai termini* tal-artikolu 97(1)(b) tal-Kap. 318, sabiex b’hekk l-*overpayment* tniżżel għal €11,166.91. L-appellat żied jgħid li minkejja dawn il-fatti kif stabbiliti, l-appellant issa qiegħed jippretendi li jiġi eżonerat milli jhallas lura l-ammonti żejda mħallsa lilu, u li m’għandux jiġi ppenalizzat bl-ebda mod għan-nuqqasijiet tiegħu. L-appellat kompli jgħid li mill-investigazzjoni li saret minnu, huwa kellu l-obbligu li jirrevedi l-eligibbilità tal-appellant, kif ukoll li jiġbor kwalsiasi ħlasijiet żejda li saru minnu, partikolarment ladarba l-appellant fl-ebda waqt ta’ dawn il-proċeduri ma ċaħad il-fatt li huwa kellu fuq ismu ammonti ta’ flus li jeċċedu l-limitu stabbilit mil-liġi. L-appellat qal li f’dan il-każ huwa applika l-artikolu tal-liġi li s-soltu japplika fejn ikun sar żball mid-Direttur Ġenerali nnifsu, jiġifieri f’sitwazzjonijiet fejn minkejja li huwa jkollu l-informazzjoni kollha għad-dispożizzjoni tiegħu, bi żvista huwa xorta waħda jkun baqa’ japprova l-ħlas tal-Għajjuna Soċjali. L-appellat spjega li anki f’dawn is-sitwazzjonijiet, huwa xorta waħda jibaqqgħu d-dritt li jiġbor l-flus lura għall-aħħar sentejn mid-data minn meta huwa jkun induna bl-iżball tiegħu. L-appellat qal li l-benefiċċji soċjali qegħdin hemm sabiex isostnu lil min verament għandu bżonnhom, u s-sors ta’ dawn il-fondi huwa l-erarju pubbliku, u li anki f’każ li jinstab li l-appellant kien in *bona fede*, xorta waħda jibqa’ l-obbligu li dan jagħti lura lill-Istat dak li jkun irċieva

indebitament. L-appellat qal li huwa dejjem mexa b'mod ewku mal-liġi, u qiegħed jitlob li jiġi rifiż dak l-ammont li huwa jista' jiġbor *ai termini* tal-liġi, u għalhekk id-deċiżjoni tal-Arbitru hija waħda ġusta u ekwa u għandha tiġi kkonfermata.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

Il-Qorti sejra tikkonsidra l-aggravju tal-appellant fid-dawl tar-risposta tal-appellat u tal-konsiderazzjonijiet magħmula mill-Arbitru fid-deċiżjoni appellata, li kkonkluda in segwitu għall-investigazzjoni tiegħu, li l-appellant għandu jirrifondi l-benefiċċji perċepiti minnu fuq perijodu ta' sentejn, peress li jirrizulta li dan kellu rizersi li jirrenduh ineligibbli għal tali għajjuna.

8. L-aggravju tal-appellant huwa fis-sens li ladarba kien hemm dubju dwar jekk huwa kienx informa lill-appellat bit-tibdil fiċ-ċirkostanzi tiegħu, jiġifieri bil-fatt li huwa kien innegozja xi proprjetà, liema negozju kien ħallielu bilanċ wara li biegh xi proprjetà li kellu u xtara oħra, dan id-dubju kellu jimmilita favur tiegħu, b'tali mod li huwa ma kellux jiġi ordnat iħallas lura l-ħlasijiet żejda li saru lilu fil-perijodu ta' żmien rilevanti. L-appellant jgħid li huwa dejjem ħa ħsieb li jinforma lill-appellat bit-tibdil fiċ-ċirkostanzi tiegħu, u kull darba li rċieva ċ-ċekk tal-Għajjuna Soċjali, ħa ħsieb jivverifika li dan seta' jsarrfu, u qal li għalhekk issa m'għandux jiġi ordnat jirrifondi ħlasijiet żejda li allegatament saru lilu.

9. Jirriżulta li l-appellat beda investigazzjoni wara li rċieva informazzjoni mit-Tax Compliance Unit dwar transazzjonijiet ta' proprjetà li kien involut fihom l-appellant, u li ħallew lill-appellant qligħ li jeċċedi bil-kbir il-limitu ta' assi stabbilit bil-liġi sabiex persuna tkun tista' tibbenefika mill-ħlas tal-Għajnuna Soċjali. Din l-informazzjoni kienet korroborata minn *emails* u verifiki interni li saru minn uffiċjali tad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali. Jirriżulta wkoll li l-appellant qatt ma ċaħad li huwa kien involut f'dawn it-transazzjonijiet, jew li mill-bejgħ u x-xiri ta' dawn il-proprjetajiet huwa kien fadallu bilanċ sostanzjali li jirrendih ineligibbli għall-ħlas tal-Għajnuna Soċjali. Jirriżulta wkoll li meta d-Direttur Ġenerali appellat gie a konjizzjoni tal-fatt li l-appellant irċieva ħlasijiet tal-Għajnuna Soċjali li ma kienx eligibbli għalihom, huwa kkonsidra l-każ daqslikieku l-*overpayment* sar bi żvista tal-istess Direttur Ġenerali appellat, sabiex b'hekk l-appellant intalab jirrifondi ħlasijiet żejda li saru lilu fl-aħħar sentejn qabel saret it-talba, *ai termini* tal-artikolu 102(1)(ii) tal-Kap. 318, li jipprovdi illi:

“(1) ... kull persuna li tkun irċeviet xi somma bħala benefiċċju, pensjoni, *allowance*, jew għajnuna taħt dan l-Att li ma kellhiex dritt għalih skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att, għandha tħallas lura lid-Direttur is-somma li tkun hekk irċeviet, u d-Direttur għandu, mingħajr preġudizzju għal kull dritt ieħor li tagħtih il-liġi, jiġbor lura dik is-somma permezz ta' tnaqqis minn xi benefiċċju, pensjoni, *allowance* jew għajnuna li jkollha dritt għalihom wara dan:

Iżda b'seħħ mis-6 ta' Jannar 1990:-

...

(ii) meta dak il-ħlas żejjed iseħħ b'riżultat ta' xi eventwalità li ma tkunx waħda minn dawk imsemmija fil-paragrafu (i) ta' dan il-proviso, ir-rata ta' gbir lura permezz ta' tnaqqis minn xi benefiċċju, pensjoni, *allowance*, jew għajnuna li jkollha dritt għalihom wara dan għandu wkoll jiġi deċiż mid-Direttur iżda f'ebda każ m'għandu jkun aktar mill-ekwivalenti ta' 5% tar-rata ta' benefiċċju, pensjoni, *allowance*, jew għajnuna li jkollha dritt għalihom wara dan, sakemm il-benefiċċjarju jew il-

pensjonant konċernat, skont kif ikun il-każ, jitlob illi rata ogħla ta' tnaqqis tiġi effettwata; iżda hekk illi fi kwalunkwe każ id-Direttur ma għandu jkollu ebda dritt li jagħmel kull tnaqqis bħal dak kif imsemmija f'dan il-paragrafu dwar ħlasijiet żejda, li jkunu saru qabel il-perijodu ta' sentejn qabel id-data li fiha d-Direttur ikun sar jaf b'dak il-ħlas żejjed irrispettivament mill-perijodu li għalih dak il-ħlas żejjed ikun jirreferi;"

10. Tqis illi dak li qiegħed jippretendi l-appellant mhux fondat fid-dritt. Il-liġi tistipula illi f'każ li għal raġunijiet indipendenti mill-volontà tal-benefiċjarju, dan jirċievi ħlasijiet li ma jkunx eliġibbli għalihom, tali ħlasijiet għandhom jiġu rifiużi lura lid-Dipartiment. Għandu jibbenefika mill-benefiċċji soċjali min tassew huwa fil-bżonn, u mhux persuna li wirtet u li kellha biżżejjed assi li setgħet tinneozjahom u tgħix komda mir-rikavat. L-appellant, mingħajr ma jiċċhad li huwa kien involut fin-negozju ta' dawn il-proprjetajiet, u mingħajr ma jiċċhad li huwa kellu fuq ismu assi li jeċċedu l-limiti stabbiliti bil-liġi, qiegħed jippretendi li l-flejjes żejda mħallsa lillu 'jinħafri' sempliciment għaliex huwa jgħid li dejjem ipprovda l-informazzjoni neċessarja lid-Direttur Ġenerali appellat. Dan apparti li dak li qiegħed jgħid l-appellant ma ġiex ippruvat, u tul il-proċeduri kollha li saru fil-konfront tiegħu, huwa naqas milli jispeċifika b'liema mod huwa kien informa lid-Direttur Ġenerali appellat b'dak kollu li kien qiegħed jagħmel, ma' min ikkorrisponda, zammx kopja ta' tali korrisondenza. Għalhekk il-bażi tal-aggravju tiegħu tibqa' allegazzjoni li ma ġiex ippruvata minn min kellu jippruvaha. Il-Qorti tirrileva li quddiem sitwazzjonijiet bħal dawn, hija għandha r-responsabbiltà li tħares lil dawk kollha li jħallsu t-taxxi u l-kontribuzzjonijiet soċjali, u għalhekk f'każ fejn evidentement il-persuna mhix eliġibbli sabiex tirċievi għajjnuna soċjali, għaliex

m'għandhiex bżonn tali għajnuna, dik il-persuna għandha tiġi ordnata tirrifondi lura l-ħlasijiet żejda li tħallsu lilha.

Decide

Għar-raġunijiet premissi, din il-Qorti qiegħda tiddeciedi dwar l-appell tal-appellant billi tiċhad l-aggravju tal-appellant, u konsegwentement tikkonferma d-deċiżjoni appellata, u tordna lill-appellant jirrifondi lura lid-Direttur Ġenerali appellat il-flus żejda mħallsa lilu f'Għajnuna Soċjali li ma kienx intitolat għalihom fis-somma ta' €11,166.91.

Spejjeż tal-proċeduri arbitrali u ta' dan l-appell a karigu tal-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**